

S T O W A R Z Y S Z E N I E

FORUM RECYKLINGU SAMOCHODÓW

Al. Jerozolimskie 202,

02-486 WARSZAWA

Warszawa, dnia 15.07.2021 r.

**Panowie Przewodniczący
Komisja Środowiska,
Komisja Nadzwyczajna
do spraw Klimatu,
Komisja Samorządu
Terytorialnego
i Administracji Państwowej
Senat RP
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa**

FORS/030/2021

Dotyczy: Druku Senackiego 445.

Seawui Senackovic,

W imieniu Stowarzyszenia Forum Recyklingu Samochodów zwracam się z prośbą do Senatorów o zgłoszenie następujących poprawek do USTAWY z dnia 8 lipca 2021r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy Prawo ochrony Środowiska oraz ustawy o odpadach (druk Senacki 445).

Poprawka I

W art. 3 zmiana 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

2 "uchyla się ust. 4a i 6",

Uzasadnienie:

Art. 3 pkt 1 – dotyczący art. 25 ust. 6 ustawy o odpadach – generalnie należy pozytywnie ocenić zmianę dotyczącą wydłużenia okresu magazynowania dla większości odpadów (zmiana art. 25 ust. 4 ustawy o odpadach). Zmiana ta nie tylko przywraca rozwiązania sprzed nowelizacji ustawy o odpadach z 20 lipca 2018r., ale także wydłuża okres magazynowania odpadów niebezpiecznych z jednego roku do lat trzech. Natomiast zmiana ta nie rozwiązuje zasadniczego problemu, jakim jest sumowanie okresów magazynowania odpadów przez poszczególnych posiadaczy odpadów, które jest przewidziane w art. 25 ust. 6 ustawy o odpadach. Odbiorca odpadu nie ma żadnego wpływu na to, jak długo odpad był magazynowany przez poprzedniego posiadacza, ani u ilu posiadaczy odpad był magazynowany, nie ma też możliwości zweryfikowania tego okresu. Poza tym jest duża grupa odpadów, które mają określoną wartość rynkową i w obrocie traktowane są jako towar handlowy np. złom. Takich odpadów nikt nie porzuca, a ich magazynowanie wynika nie tylko z procesów technologicznych i organizacyjnych, ale też niejednokrotnie z koniunktury na rynku i cen tych surowców.

Od lat obserwujemy ogromne różnice cen surowców i wiemy, że na przestrzeni jednego roku ceny mogą się zmieniać diametralnie. W dłuższym okresie czasu łatwiej jest zaplanować pewne działania i sprzedać odpady po korzystnej dla przedsiębiorcy cenie – ale ten czas magazynowania odpadów musi być przewidywalny i niezależny od tego, jak długo odpad był

magazynowany przez innego posiadacza. Ponadto w świetle obowiązujących przepisów odpady, które są aktualnie magazynowane w wielu miejscach przez okres dłuższy niż 3 lata w legalny sposób nie mogą zostać zagospodarowane przez podmiot, który je odbierze, bowiem przed każdym przetwarzaniem odpady są wstępnie magazynowane i nowy posiadacz będzie karnie odpowiedzialny za przekroczenie okresu magazynowania.

Z tych względów wskazane jest, aby określone w ustawie okresy magazynowania odpadów odnosić wyłącznie do danego posiadacza. Uważamy zatem, że konieczne jest skreślenie ust. 6 w art. 25 ustawy o odpadach. W odpowiedzi na pismo Rzecznika MŚP w tej sprawie, Ministerstwo Klimatu i Środowiska powołuje się na Dyrektywę 1999/31/WE z 26 kwietnia 1999r. - konkretnie na art. 2 lit. g, który brzmi:

g) "składowisko odpadów" oznacza miejsce przeznaczone do usuwania odpadów na lub w ziemi, uwzględniające:

- wewnętrzne miejsca usuwania odpadów (np. składowisko odpadów, jeśli producent odpadów urządza samodzielne usuwanie odpadów w miejscu produkcji), oraz

- miejsce stałe (tzn. używane dłużej niż jeden rok), które wykorzystywane jest do czasowego magazynowania odpadów,

lecz z wyłączeniem:

- miejsc, gdzie wysypuje się odpady w celu ich przygotowania do dalszego transportu w celu odzysku, obróbki lub wywozu do innego miejsca, oraz

- składowania odpadów przed odzyskiem lub obróbką przez okres krótszy niż trzy lata jako zasadę ogólną, lub

- składowania odpadów przed ich zbytem przez okres krótszy niż jeden rok;"

Z tego zapisu absolutnie nie wynika, aby były formalne przeszkody do skreślenia ust. 6 w art. 25 ustawy o odpadach.

W tym miejscu należy podkreślić, że Minister Klimatu i Środowiska ma dodatkowe narzędzie do regulowania zasad i okresów magazynowania odpadów, które są zawarte w delegacji ustawowej - art. 25 ust. 7 i 8.

"7. Minister właściwy do spraw klimatu może określić, w drodze rozporządzenia, szczególne wymagania dla magazynowania odpadów, obejmującego wstępne magazynowanie odpadów przez wytwórcę odpadów, tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów oraz magazynowanie odpadów przez prowadzącego przetwarzanie odpadów, kierując się właściwościami odpadów, wymaganiami ochrony środowiska, życia i zdrowia ludzi oraz ograniczeniem uciążliwości związanych z magazynowaniem odpadów.

8. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 7, minister właściwy do spraw klimatu może określić czas magazynowania, kierując się rodzajem magazynowania i właściwościami odpadów."

Poprawka II

W art. 3 zmiana 4 otrzymuje brzmienie:

4 w art. 42 w ust. 3a:

a) w pkt 3 skreśla się wyrazy „art. 175,”,

b) w pkt 4 lit. b po wyrazach w art. 194 dodaje się „, z wyłączeniem ust. 1 pkt 3a i 5b,”,

c) w pkt 5 lit. b po wyrazach w art 194 dodaje się „, z wyłączeniem ust. 1 pkt 3a i 5b,”.

Poprawka III

W art. 3 zmiana 6 otrzymuje brzmienie:

6 w art. 46 w ust. 1e:

- a) w pkt 1 w lit. a skreśla się wyrazy „art. 175,”,
 - b) w pkt 1 w lit. b po wyrazach w art 194 dodaje się „z wyłączeniem ust. 1 pkt 3a i 5b,”,
 - c) w pkt 2 w lit. a skreśla się wyrazy „art. 175,”,
 - d) w pkt 2 w lit. b po wyrazach w art. 194 dodaje się „z wyłączeniem ust. 1 pkt 3a i 5b,”.
- Uwaga - poprawkę II i III należy rozpatrywać łącznie.

Uzasadnienie:

Art. 3 pkt 10 - 12 – dotyczące skreślenia odpowiednio art. 175 i art. 180 ustawy o odpadach i dodania nowych ustępów w art. 194.

Przywołane przepisy art. 175 i 180 ustawy o odpadach dotyczą naruszeń ustawy, które dziś ścigane i karane są w trybie ustawy Kodeks wykroczeń.

Pierwszy z wymienionych - dotyczy przekazania odpadów podmiotowi, który nie uzyskał stosownych decyzji na gospodarowanie odpadami lub wymaganego wpisu do BDO.

Drugi zaś – prowadzenia ewidencji odpadów nieterminowo i niezgodnie ze stanem rzeczywistym lub nieprowadzenia ewidencji wcale.

W miejsce skreślanych artykułów mają się pojawić odpowiedniki w art. 194 ustawy o odpadach – zatem naruszenia mają być ścigane w trybie Kodeksu postępowania administracyjnego i będzie wymierzana za nie administracyjna kara pieniężna w wysokości od 1 000 zł do 1 000 000 zł.

Generalnie uważamy, że zmiany te nie powinny być wprowadzane do czasu wyeliminowania błędów, które wciąż są zgłaszane przez użytkowników tego systemu i zapewnienia płynnej i bieżącej rejestracji podmiotów w BDO (Baza Danych o Odpadach) oraz bieżącego wykreślenia z BDO podmiotów, które utraciły ważność decyzji. Trzeba jednocześnie uczciwie przyznać, że kara za nie prowadzenie ewidencji w postaci mandatu 500 zł nie jest skutecznym narzędziem egzekwowania prawa. Jednak wciąż otrzymujemy mnóstwo sygnałów o tym, że na wpis do BDO trzeba czekać kilka miesięcy. Trudno się więc dziwić, że zdesperowani przedsiębiorcy, którzy mają oddaną do użytkowania instalację, uzyskali stosowne zezwolenie na prowadzenie działalności, podejmują decyzję o rozpoczęciu działalności bez odpowiedniego wpisu do BDO. Problem najczęściej dotyczył braku odpowiedniego wpisu w BDO – w zakresie wszystkich wykonywanych działalności, aniżeli braku wpisu w ogóle.

Poza tym na rynku wciąż pozostają przedsiębiorcy, którzy nie złożyli wniosku o zmianę decyzji – zgodnie z nowelizacją ustawy o odpadach z dnia 20 lipca 2018r. – tzn. do dnia 5 marca 2020r. nie złożyli wniosku w ogóle bądź też złożyli wniosek niekompletny – bez możliwości jego uzupełnienia (np. nie dysponują odpowiednim zabezpieczeniem finansowym lub nie spełniają warunków z zakresu ochrony przeciwpożarowej) – a wciąż działalność prowadzą i figurują w BDO. Trudno obarczać przedsiębiorcę odpowiedzialnością za przekazanie odpadów przedsiębiorcy, któremu decyzja wygasła, a który wciąż figuruje w BDO, ponieważ

Urzędy Marszałkowskie nie nadążają z weryfikacją takich sytuacji – można nawet pokusić się o stwierdzenie, że nikt tego specjalnie nie robi z uwagi na ogrom wniosków o zmianę decyzji po nowelizacji ustawy o odpadach.

BDO zawodzi także w zakresie ewidencji - wciąż jest mnóstwo błędów, nieścisłości, wątpliwości i rozbieżności interpretacyjnych. Przykładem jest chociażby kwestia wystawiania KPO (Karta Przekazania Odpadu) przez PSZOKi. W piśmie z dnia 14 grudnia 2020r. znak GDO-OK.021.53.2020.MT Ministerstwo Środowisko wskazuje na to, że odpady przekazywane z PSZOK do kolejnego posiadacza odpadów powinny być przekazywane na zwykłej karcie przekazania odpadu, a nie na karcie przekazania odpadu komunalnego – co podobno wprost wynika z ustawy o odpadach (z literalnego brzmienia przepisu to jednak nie wynika). Gdyby faktycznie sprawa była tak oczywista, zapewne nie byłoby pytania o to i wyjaśnień Ministerstwa po prawie roku od uruchomienia BDO, a praktyka nie pozostawałaby w sprzeczności do tej opinii Ministerstwa – duża część firm i gmin prowadzący PSZOKi wystawia bowiem kartę przekazania odpadu komunalnego. Nie ma też fizycznej możliwości korekty popełnionego błędu w KPO, czyli formalnie w BDO ewidencja będzie prowadzona niezgodnie ze stanem rzeczywistym i przedsiębiorca będzie narażony nie tylko na ogromną karę, ale też i na zamknięcie zakładu. Aktualnie Inspekcja wymierza kary w bardzo różnej wysokości np. za nieprawidłowy monitoring była wymierzona kara przedsiębiorcy w dwóch punktach po 75 000 zł, czyli razem dwie kary na kwotę 150 000 zł, jeżeli ten sam przedsiębiorca otrzyma jeszcze jedną karę za błąd w ewidencji, nawet nie dużą, np. 1000 zł, będzie to trzecia kara i straci możliwość kontynuowania działalności. W okresie 10 lat nikt nie jest w stanie przewidzieć czy pracownicy nie popełnią błędów, których nie można będzie poprawić.

Dlatego, tak długo, jak wątpliwości będą budzić kwestie podstawowe (np. jakie karty dla jakich odpadów należy wystawiać, jak je ewidencjonować, jak skorygować błędy w KPO, jak wystawić KPO w przypadku, gdy ten odpad jest transportowany przez kilku przewoźników, czy też jak należy rozumieć pojęcie prowadzenia ewidencji na bieżąco) oraz nie zostaną wyeliminowane błędy w bazie BDO zgłaszane przez użytkowników, należy przynajmniej nie wliczać ewentualnych kar do limitu 3 kar i kwoty 150 000 zł, które po przekroczeniu spowodują zamknięcie działalności. Postępowanie w trybie wykroczeń gwarantowało to, że sprawa będzie rozpatrzona przez Sąd, który musi zbadać, czy działanie obwinionego było zawinione. W przypadku stwierdzenia, że naruszenie nie było zawinione – Sąd zwalnia obwinionego z odpowiedzialności. W postępowaniu administracyjnym – brak winy może co najwyżej mieć wpływ na wysokość kary, a ta i tak będzie orzeczona i wliczona do limitu, ponieważ organ nie może odstąpić od nałożenia kary.

Z tych względów prosimy o przyjęcie proponowanych poprawek.

Z poważaniem

Prezes Stowarzyszenia FORS

A. Małyszko

Adam Małyszko